

Eneria... Gdy liczy się profesjonalne wsparcie

CATERPILLAR®

ZAPEWNIAMY:

- doradztwo techniczne
- wsparcie projektowe
- kontrakty gwarancyjne i pogwarancyjne
- serwis 24h
- dostępność części CAT® przez 20 lat

Eneria oferuje szeroki asortyment niezawodnych oraz wydajnych silników CAT® (60 – 6000 kW) dla rynku kolejowego.

www.eneria.pl

Eneria

Polskie firmy wystawiają się na INNOTRANS 2010

Liberalizacja europejskiego rynku kolejowego w świetle uregulowań prawnych Unii Europejskiej

Intermodalna sieć transportowo-logistyczna w Europie...

Krzysztof Warmiński

Transportowy Dozór Techniczny dla europejskiego rynku kolejowego

Transportowy Dozór Techniczny (TDT) działa jako państwowa osoba prawna, zgodnie z Ustawą z dnia 21.12.2000 r. o dozorze technicznym¹. Dozorem technicznym sprawowanym przez Transportowy Dozór Techniczny są określone działania, zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych, które mogą stworzyć zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.

Zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska może nastąpić wskutek:

- rozprężenia cieczy lub gazów znajdujących się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego,
- wyzwolenia energii potencjalnej lub kinetycznej przy przemieszczaniu ludzi lub ładunków w ograniczonym zasięgu,
- rozprzestrzeniania się materiałów niebezpiecznych podczas ich magazynowania lub transportu.

Transportowy Dozór Techniczny wykonuje również certyfikację:

- systemów zarządzania,
 - wyrobów,
 - procesów,
 - technologii,
 - zakładowej kontroli produkcji
- oraz odbiory techniczne materiałów, elementów infrastruktury kolejowej (np. podkłady kolejowe, elementy sprężyste itd.) oraz materiałów, elementów oraz zespołów i podzespołów środków transportu kolejowego.

Transportowy Dozór Techniczny współpracuje od wielu lat z firmami z branży kolejowej na terenie Europy i poza nią. Wykonuje ocenę zgodności w obszarze i z zakresu dotychczasowych dwóch dyrektyw kolejowych **2001/16/WE w sprawie interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych²** oraz **96/48/WE w sprawie interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości³**. Transportowy Dozór Techniczny jest jednostką notyfikowaną o numerze 1468 w zakresie ww. dyrektyw na podstawie autoryzacji udzielonych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego. TDT posiada także notyfikację w zakresie dyrektyw:

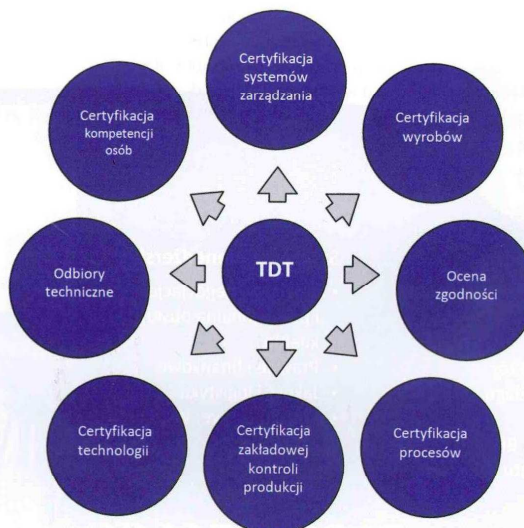
- 97/23/WE dotyczącej urządzeń ciśnieniowych⁴,

- 2009/105/WE dotyczącej prostych zbiorników ciśnieniowych⁵,
- 1999/36/WE dotyczącej ciśnieniowych urządzeń transportowych⁶,
- 2006/42/WE dotyczącej maszyn⁷,
- 95/16/WE dotyczącej dźwigów⁸ oraz
- 2000/9/WE dotyczącej kolei linowych⁹.

W zakresie kolei, ocenie poddawana jest odpowiedniość wykorzystania składników interoperacyjności oraz podsystemów w zakresie bezpieczeństwa, niezawodności i dostępności, zdrowia, ochrony środowiska naturalnego oraz zgodności technicznej. W 2008 roku połączono dyrektywy 96/48/WE i 2001/16/WE w jedną wspólną dyrektywę **2008/57/WE w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie¹⁰**. Obowiązuje ona od 19 lipca 2010 roku. Zakres stosowania nowej dyrektywy obejmuje, od chwili jej wejścia w życie, transeuropejskie sieci kolei konwencjonalnych oraz

Krzysztof Warmiński, ur. w 1969 r., mgr inż. Transportu. Ukończył Politechnikę Warszawską na Wydziale Transportu na kierunku Organizacja i technika transportu oraz Logistyka i technologia w transporcie. Ukończył podyplomowe studia na Politechnice Warszawskiej w zakresie Zarządzanie i marketing w transporcie i Integracja z Unią Europejską w transporcie oraz podyplomowe studia w Warszawskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej o specjalności Zarządzanie bezpieczeństwem i prawo pracy. Jest audytorem w zakresie norm PN-EN ISO 9001 Systemy zarządzania jakością i PN-EN ISO 14001 Systemy zarządzania środowiskowego oraz PN-N 18001 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Od 2008 roku pracuje w Transportowym Dozorze Technicznym w Warszawie w Wydziale certyfikacji i współpracy międzynarodowej, koordynując obszar kolejowy.

kolei dużych prędkości, określone w decyzji nr 1692/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r.¹¹ oraz pojazdy, które będą użytkowane w ramach tych sieci. Zakres stosowania zostanie rozszerzony na całą sieć i wszystkie pojazdy, pod warunkiem że ocena wpływu wykaże ekonomiczne korzyści tego działania.

Prowadzona przez TDT certyfikacja w zakresie kolei obejmuje m.in. **certyfikację wyrobów**: zbiorniki i cysterny montowane na pojazdach, zbiorniki ciśnieniowe, zbiorniki kriogeniczne, rurociągi i elementy rurociągów, łączniki metalowe, kolnierze, złącza i połączenia, zawory, sprzęt do diagnostyki, obsługi i badań, sprzęt do budowy i konserwacji kolei, urządzenia dźwigowe. **Certyfikacja procesów** prowadzona jest na zgodność z wymaganiami norm PN-EN ISO 3834 Wymagania jakości dotyczące spawania materiałów metalowych.

TDT prowadzi **certyfikację zakładowej kontroli produkcji** dla systemu 2+ określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym¹², wprowadzającym Decyzję Komisji nr 97/176/WE z dnia 17 lutego 1997 r. w sprawie procedury zaświadczenia zgodności wyrobów budowlanych na podstawie art. 20 ust. 2 dyrektywy Rady 89/106/EWG w zakresie wyrobów z drewna konstrukcyjnego i wyposażenia pomocniczego¹³ zgodnie z wymaganiem normy: PN-EN 13145 Kolejnictwo. Tor. Podkłady i podrozdzielnice drewniane oraz wprowadzającym Decyzję Komisji nr 98/214/WE z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie procedury zaświadczenia zgodności wyrobów budowlanych na podstawie art. 20 ust. 2 dyrektywy Rady 89/106/EWG w zakresie konstrukcyjnych wyrobów metalowych i wyposażenia pomocniczego¹⁴ zgodnie z wymaganiem normy: PN-EN 10025-1 Wyroby walcowane na gorąco ze stali konstrukcyjnych - Część 1: Ogólne warunki techniczne dostawy.

W Transportowym Dozorze Technicznym prowadzona jest także **certyfikacja technologii** spawania, zgrzewania, przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej.

W zakresie osób, TDT prowadzi **certyfikację kompetencji** personelu badań nieniszczących zgodnie z PN-EN 473 Badania nieniszczące – Kwalifikacja i certyfikacja personelu badań nieniszczących – Zasady ogólne; spawaczy zgodnie z PN-EN 287-1 Egzamin kwalifikacyjny spawaczy - Spawanie - Część 1: Stale oraz PN-EN ISO 9606-2 Egzamin kwalifikacyjny spawaczy - Spawanie - Część 2: Aluminium i stopy aluminium;

spawaczy termitowych zgodnie z PN-EN 14730-2 i operatorów urządzeń spawalniczych oraz nastawiaczy zgrzewania oporowego dla w pełni zmechanizowanego i automatycznego spajania metali zgodnie z PN-EN 1418.

Transportowy Dozór Techniczny certyfikuje systemy zarządzania na zgodność z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001 Systemy zarządzania jakością, PN-EN ISO 14001 Systemy zarządzania środowiskowego i PN-N 18001 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy PN-EN 15085-2 Kolejnictwo. Spawanie pojazdów szynowych i ich części składowych - Część 2: Wymagania dotyczące jakości i certyfikacja zakładów spawalniczych oraz PN-EN 12798 Transportowy system jakości - Transport drogowy, kolejowy i wodny śródlądowy - Wymagania systemu jakości, uzupełniające EN ISO 9001 w zakresie bezpieczeństwa w transporcie materiałów niebezpiecznych.

Należy nadmienić, że certyfikacja prowadzona na zgodność z wymaganiami norm wypełnia również wymagania określone w Technicznych Specyfikacjach Interoperacyjności (TSI), które odnoszą się w szczególności do zakresu norm z nimi powiązanych, powodując dla producentów i usługodawców wcześniejsze wypełnianie warunków określonych w TSI.

Transportowy Dozór Techniczny przeprowadza **odbioory techniczne** w obszarze kolei, m.in. podkłady drewniane i betonowe, elementy przytwierdzeń szyn do podkładów, wyroby hutnicze, części i zespoły do taboru (osie, koła, zestawy kołowe, resory, sprzężyny, urządzenia pociągowe - zderzne, elementy hamulcowe, elementy taboru kolejowego itd.) oraz pojazdy taboru kolejowego (np. wagony towarowe, lokomotywy). TDT przeprowadza odbioory techniczne dla Deutsche Bahn w Polsce i za granicą: nowe wagony towarowe; ramy wózków; zestawy kołowe kompletne; koła, osie do wagonów towarowych; urządzenia pociągowe zderzne; elementy układów hamulcowych. TDT oferuje dla kolei jak i transportu szynowego (np. metro i tramwaje): weryfikację dokumentacji technicznej zamawianego taboru; nadzór nad budową pojazdów; odbioory techniczne całych pojazdów; odbioory elementów do budowy pojazdów takich jak: elektrycznych silników trakcyjnych; aparatury elektrycznej taboru kolejowego; prędkościomierzy, urządzeń SHP, czuwakowe; spalinowe silniki trakcyjne i ich główne części; sprzężarki powietrzne; armatura hamulcowa; pudła, ostoje, belki bujawkowe itp.; zestawy kołowe, osie, koła, obręcze;łożyska toczne,łożyska zawieszania silników trakcyjnych; zderzaki i sprzęgi śrubowe; wyroby hutnicze do ta-

boru kolejowego i nawierzchni kolejowej. Polscy producenci i usługodawcy będą mieli szansę wejść na rynki zagraniczne ze swoimi produktami wtedy, gdy wypełnione zostanie wdrożone nowe prawo europejskie we wszystkich krajach Unii w tym zakresie. W szczególności nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93¹⁵ i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 764/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające procedury dotyczące stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylające decyzję nr 3052/95/WE¹⁶ oraz decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG¹⁷.

Jeśli będą przestrzegane reguły i zasady ustanowione i zawarte w nich, będą to podwaliny do pełnej liberalizacji w całym obszarze Unii jak i w tym szczególnym, jakim jest kolej. Powyższe regulacje ponad państwowe powinny pozwolić przełamać panujące bariery, a tym samym zaistnieć polskim producentom i usługodawcom na rynkach europejskich.

Podstawową barierą są krajowe wymagania techniczne w poszczególnych państwach Unii. Do czasu ich ujednolicenia z wymaganiami europejskimi będą powodować wydłużanie się czasu dopuszczania produktów i usług w każdym państwie z osobna. Szansą zaistnienia dla naszych producentów i usługodawców na rynkach europejskich jest jakość wytwarzanych wyrobów i usług oraz kompetencja oceniających ich jednostek, takich jak Transportowy Dozór Techniczny, uznanej przez europejskie i krajowe władze.

Przypisy

1. Dz. U. z 2000r. Nr 122 poz. 1321
2. DUWE L 110 z 20.04.2001 r.
3. DUWE L 235 z 17.09.1996 r.
4. DUWE L 181 z 9.07.1997 r.
5. DUWE L 264 z dnia 8.10.2009 r.
6. DUWE L 138 z dnia 1.06.1999 r.
7. DUWE L 157 z dnia 9.06.2006 r.
8. DUWE L 213 z dnia 7.09.1995 r.
9. DUWE L 106 z dnia 3.05.2000 r.
10. DUWE L 191 z 18.07.2008 r.
11. DUWE L 228 z 9.09.1996 r.
12. Dz. U. z 2004r. Nr 198 poz. 2041
13. DUWE L 73 z 14.03.1997r.
14. DUWE L 80 z 18.03.1998r.
15. DUWE L 218 z dnia 13.08.2008 r.
16. DUWE L 218 z dnia 13.08.2008 r.
17. DUWE L 218 z dnia 13.08.2008 r.